

Projekt „Potpora provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije II“ sufinancira Europska komisija – Jedinica za zapošljavanje, socijalna pitanja i jednake mogućnosti. Stavovi izneseni u ovom dokumentu ne predstavljaju službeni stav Europske komisije već su isključivo stajalište autora.

Projekt „Putevima diskriminacije“ financirao je **The Balkan Trust for Democracy** kroz program „Osnaživanje civilnog društva za aktivni doprinos u pretpristupnom procesu EU u području demokratizacije i ljudskih prava“.

ZAKLJUČCI

Međunarodne / regionalne konferencija o suzbijanju diskriminacije

Kuća ljudskih prava, Selska cesta 112c, Zagreb

14. i 15. siječnja 2011. godine

- Analiza stanja

- u svim promatranim zemljama postoje neki zajednički izazovi u prvom periodu provedbe novih zakona o suzbijanju diskriminacije;
- malo je sudske prakse u području suzbijanja diskriminacije;
- nedostatna statistika – treba odrediti središnje mjesto pohranjivanja podataka, usuglasiti metodologiju praćenja i obratiti pažnju na povjerljivost podataka;
- generalno je slaba informiranost građana o zakonskom okviru, a posebno tijelima za suzbijanje diskriminacije te ulozi umješaka;
- postoje strukturni problemi u državnome aparatu koji perpetuiraju diskriminaciju (BiH, izborni zakon);
- potrebna je sustavnija i kontinuirana veza između civilnoga sektora i središnjeg državnoga tijela za suzbijanje diskriminacije, ali je potrebna i aktivnija uloga OCD u ovome području (udružna tužba, umješak i ostale *policy* aktivnosti);
- postoji veza između Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći i Zakona o suzbijanju diskriminacije (mali broj korisnika Zakona o BPP i time manji broj tužbi za diskriminaciju s obzirom na marginalizirane skupine koje su najčešće objekt diskriminacije). Preporučuju se izmjene postojećih Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći;
- problematičnost konzultacijskog procesa u Izmjenama i dopunama zakona o suzbijanju diskriminacije: relevantni dionici, kao što je Ured pučkoga pravobranitelja, nisu informirani o tome u kojoj je fazi dorada zakona o suzbijanju diskriminacije, a sastanci povjerenstva za izmjene i dopune zakona nisu nastavljeni;

Projekt „**Potporna provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije II**“ sufinancira Europska komisija – Jedinica za zapošljavanje, socijalna pitanja i jednake mogućnosti. Stavovi izneseni u ovom dokumentu ne predstavljaju službeni stav Europske komisije već su isključivo stajalište autora.

Projekt „**Putevima diskriminacije**“ financirao je **The Balkan Trust for Democracy** kroz program „Osnaživanje civilnog društva za aktivni doprinos u pretpristupnom procesu EU u području demokratizacije i ljudskih prava“.

- u slučaju hrvatskoga Zakona o suzbijanju diskriminacije prepoznati su sljedeći problemi koji mogu biti predmet izmjena: neodređenost nekih od osnova diskriminacije – potrebno definiranje i ostavljanje liste otvorenom; velik broj iznimaka te problematičnost nekih od njih (8,9, 10), dok neke nedostaju (npr. progresivno oporezivanje); postoji praznina između kaznenoga zakonodavstva i Zakona o suzbijanju diskriminacije, nepostojanje sankcije u svim slučajevima kada se ne odgovara/ne dostavljaju podaci Pučkome pravobranitelju;

- u slučaju provedbe hrvatskoga Zakona o suzbijanju diskriminacije iz izvješća Pučkoga pravobranitelja, kao i izvještaja OCD, razvidno je da su dominantne osnove diskriminacije u proteklome razdoblju: spol, invaliditet i etnicitet.

• Koraci koji će se poduzeti / preporuke

- Kuća Ljudskih prava i HPC će, u suradnji, organizirati dodatnu edukaciju s pravnim ekspertima za OCD, a na temu udružne tužbe i umješača;

- Kuća Ljudskih prava u suradnji s organizatorima konferencije, prikupit će podatke o svim projektima koje se u području suzbijanja diskriminacije trenutno u Hrvatskoj provode od strane aktera civilnoga društva i organizirati inicijalni sastanak, kako bi se aktivnosti bolje koordinirale;

- Kuća Ljudskih prava Zagreb, Kuća Ljudskih prava Sarajevo i Helsinški komitet Srbije zajedničkim će se priopćenjem obratiti javnosti i relevantnim institucijama na temu uspostavljanja kontinuirane suradnje u području suzbijanja diskriminacije. Kuća Ljudskih prava Sarajevo već priprema projekt u kojem će navedene organizacije raditi kao partneri;

- pozivaju se OCD da što više koriste Zakon o suzbijanju diskriminacije, posebno mogućnost udružne tužbe. Udružne tužbe je važno podizati, iako nismo 100% sigurni da će proći, a sve kako bi se razvila sudska praksa. Također se preporuča istovremeno podnošenje i privatne i udružne tužbe. Prilikom podizanja tužbi važno je pozivati se na prakse ECHR i ECJ. U tom smislu potrebno je prevoditi presude ECHR, tj. apelirati na Ministarstvo pravosuđa da se iste brže prevode, makar u nekoliko prvih dana nakon presude da se prevedu sažetak presude;

- Udruge koje žele podizati udružne tužbe trebale bi u svoje Statute ugraditi aktivnost „zaštita prava na jednako postupanje“ kako tužbe ne bi bilo odbačene iz formalnih razloga;

- organizatori konferencije uputiti će službeni dopis nadležnim tijelima kako bi saznali u kojoj su fazi izmjene i dopune Zakona o suzbijanju diskriminacije te pozvali na otvaranje procesa donošenja Zakona svim zainteresiranim dionicima.

Projekt „Potpora provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije II“ sufinancira Europska komisija – Jedinica za zapošljavanje, socijalna pitanja i jednake mogućnosti. Stavovi izneseni u ovom dokumentu ne predstavljaju službeni stav Europske komisije već su isključivo stajalište autora.

Projekt „Putevima diskriminacije“ financirao je **The Balkan Trust for Democracy** kroz program „Osnaživanje civilnog društva za aktivni doprinos u pretpristupnom procesu EU u području demokratizacije i ljudskih prava“.

- Zaključci oko suradnje OCD sa Uredom Pučkog pravobranitelja

Suradnja središnjih tijela za suzbijanje diskriminacije i OCD:

-Suradnja između središnjega tijela za suzbijanje diskriminacije, posebnih pravobraniteljstava i OCD može se odvijati i treba nadalje razvijati na sljedećim razinama: suradnja i razmjena informacija o konkretnim individualnim slučajevima, razmjena opisa slučajeva i studija slučajeva, aktivnosti na *policy* razini (edukacije, zagovaranje, osvješčivanje javnosti), ukazivanje na diskriminatorne odredbe zakona i propisa, kao i diskriminatorne prakse, vođenje statistika o slučajevima diskriminacije;

-U vezi s vođenjem statistike o slučajevima diskriminacije, potrebno je izraditi zajednički protokol/obrazac za praćenje prijave u adekvatno kapacitiranim OCD i PP. U tu će svrhu Centar za ljudska prava organizirati zajednički sastanak OCD, sindikalnih središnjica, HUP i Ureda PP te posebnih pravobraniteljica;

-Rezultat toga rada – zajednički obrazac praćenja slučajeva diskriminacije – bit će distribuiran regionalnim sudionicima/ama konferencije;

- Predloženo je također, u hrvatskome slučaju, da se nekim od zakona riješi uloga Pučkoga pravobranitelja kao središnjega tijela u suzbijanju diskriminacije i kao umješača – *sui generis*, čime bi se osiguralo stvaranje baze podataka (sustava obavješćivanja) svih slučajeva na sudovima, te informacija u kojoj je fazi slučaj.